

A watercolor illustration of a landscape. A central river flows from the top left towards the bottom right. The banks are painted in various shades of green and blue. On the left bank, there are two stylized trees with orange and yellow leaves. On the right bank, there is a grey, jagged building or structure. The overall style is soft and artistic, with visible brushstrokes and color blending.

Ringar på vattnet workshop:
Engagemang

Hej workshop engagemang!

Hitta en ledig rad. Skriv ditt namn, var du jobbar och kanske något ord om varför du valt denna workshop.

- Per Bengtson, SLU CNV – vill få inspiration och uppslag till samarbeten
- Noora Mustamäki, SLU Kustlaboratoriet - vill ha tips hur man kan skapa engagemang
- Anna Björn, Baltic Sea Science Center - vill gärna få mer inspiration till att minska oro hos unga.
- Cecilia Wibjörn Skärgårdsstiftelsen, vill skapa engagemang hos Skärgårdsbesökarna
- Malin Rosengren, Göteborgs universitet, projektledare för “Ocean Blues från ångest till action”
- Cecilia Börjesson, gymnasielärare Donnergymnasiet. Vi skall inom miljön nu jobba ihop med GU om att vända oro till engagemang inom miljö. Därför tänkte jag att detta kunde vara inspirerande
- Ola Brusehed, Göteborgs naturhistoriska museum. Jag tycker det kan vara svårt att skapa engagemang.
- Elin Wassby Hjortstam, gymnasielärare Eksjö gymnasie. Jobbar med kemi och biologi och möter uppgivna ungdomar och önskar få inspiration till hur jag kan vända det till aktivitet. Samtidigt som tiden är knapp för det mesta.
- Emma Anderssén, Forststyrelsen - intresserad av hur man på bästa sätt kommunicerar om miljöproblem utan att skapa oro och känsla av att inte kunna göra något
- Alma Bågefalk, Naturskola vid Emån, vill rädda världen så klart. Vill att de jag möter ska få en relation till miljön/ naturen/ sin omvärld, bry sig om den och på nåt sätt kunna bidra till en bättre värld, vill få tips på hur!
- Anne Udd Kattegatts kustvattenråd - vill lära mig mer om kommunikation
- Helene Tengström, gymnasielärare Orust kommun- Vill ha tips om hur man som pedagog vänder elevens oro till engagemang
- Victoria Beckman, Sydsvatten - vill skapa och behålla engagemang framförallt för högstadie och gymnasieelever. Men det fanns väldigt många intressanta workshops. Vill gärna ha praktiska och konkreta tips :-)
- Annika Rockström, konstnär, författare, jobbar med skapande skola- vill ha tips och idéer, och gärna ta upp klimatfrågan, funderar på “Levande Brofjorden”
- Jens Ulvås, Sjöfartsmuseet Akvariet
- Grazzia Matamoros, Göteborgs universitet/ Projekt Ocean Blues, vill byta/få tips och kunskap för att öka engagemang hos ungdomar!

Workshop i fyra steg

1: Inspiration

2: Idegenerering

3: Erfarenheter / tips och förslag

4: Slutsatser

PRAKTISKT

- Ha kameran på men mikrofonen av när du inte pratar.
- Säg ditt namn om du vill säga något. Det går också att skriva i chatten.
- Säg till om vi ska förklara något igen, något var svårt att höra eller om vi pratar för fort.
- I det här dokumentet ser alla vad som skrivs så ha papper och penna eller separat textruta för egna anteckningar.

Idégenerering.

Klicka på en post-it för att skriva. En idé per post-it.

Jag har en idé om att med inspiration från fartyget Clearwater i USA skapa ett fartyg som inspirerar till engagemang, insikt och förändring.
Se <http://hrimfare.com/>

Jag efterfrågar ett sätt att engagera äldre personer som älskar att vara i Skärgården, som konkret vill göra bra saker för Östersjön?

Efterfrågar idéer för 1a klassare att vara aktivt engagerade

Skulle gärna se mer engagemang från forskare/universitet. Hur får man de att ställa upp? 3e uppgiften?

Att utnyttja de Att ha en övning/ film som utgångspunkt för diskussionsfrågor/ samtal och sen ge/ brainstorma konkreta idéer brukar vara ganska bra...

Viktigt att inte bara se problem utan även lösningar!

Det som har lyft mina elever i NK är att de personligen gjort förändringar som sedan lett till ytterligare förändringar. När det gäller mina yngre elever är det svårare eftersom vissa av dem kan vara väldigt känsliga. Hur få fram allvaret i situationen utan att dessa elever mår dåligt?

Behöver tips att omvända andra lärare och rektorer som är förnekare, jag är "obekväm"...

Fotoutmaning för unga under Västerhavsveckan Halland-Skåne (Instagram)

Upplever att många gymnasieelever har ett stort miljöengagemang men kanske inte alltid ett specifikt vatten fokus. Men hur behåller man deras intresse efter att man mött dem?

Hur ser man till att de inte fastnar i ojala? Steg 2-3 utan förflyttar sig hela vägen till 4a??

Möter många elever som är relativt uppgivna, de är medvetna om problemen (jobbar på naturvetenskapsprogrammet mestadels) men det stannar där. Skulle vilja hitta nycklar till att vända detta till hopp och engagemang.

1. Ökat samarbete mellan organisationer

2. Bjud in grupper som inte bjuder in sig själva

3. Det ska vara lätt att göra rätt, prata om hur man kan påverka, bifoga länkar etc

Turer med forskningsfartyget Sabella under Västerhavsveckan Halland-Skåne

Skulle vilja skapa ett vattenråd, eller förening för ett levande Brofjorden, där både vi som bor runt om, skolor och föreningar kunde vara aktiva, få fjorden att bli renare, mer levande, påverka Preem att städa upp gifter.

För engagemang behövs det kanske en lista på tillräckligt enkla saker som vem som helst kan göra, så att det blir lätt att börja någonstans.

Viktigt att själv få uppleva "first hand" att kunna påverka och känna att man kan göra något. Sportfiskarnas projekt med vattenvård, restaurering av vattendrag som ungdomar själva deltar i är intressant som exempel.

Idégenerering (blad 2).

Klicka på en post-it för att skriva. En idé per post-it.

Visa och berätta om det som är bra och som fungerar och gör bättre.

För skola/ skola förskola tycker jag att Grön Flagg är ett jättebra verktyg som underlättar processen, skapar gemenskap på skolan/ förskolan och dessutom i slutändan ger en belöning/ ett bevis på vad man åstadkommit och anledning att fira sina framgångar. Handlar om Hållbar utveckling i alla aspekter, men vattenfrågor är ett valbart temaområde.

Jag tycker det är viktigt att börja prata om det som är bra och värt att värna. Det är på det sättet vi kan skapa engagemang och ens börja prata om utmaningarna. Att inte prata om Östersjön som dött och döende ex

Vi har en tanke på att filma en workshop där en skolklass får möta en klimatforskare och en kurator/socialpedagog och samtala kring oro. Filmen ska sen visas upp i utställningen.

Att forma rollspel där elever får spela en viss roll för att skapa förståelse kring samhällsfrågor.

Diskutera möjligheter och lösningar tillsammans med konkret fakta. T.ex. vad kan man göra åt eutrofieringen i Östersjön, konkreta handlingar

Att prata mer om helheten, att ta in alla de globala målen eftersom allt sitter ihop.

Skapa samarbeten med kulturen på olika vis - artister, författare, mm för att omvandla oro till engagemang.

Arrangera en omställningsverkstad med fokus på vatten

Fokusera på att skapa en connection till närmiljön och naturen. Om man bryr sig om den så är det lättare att välja handlingar som är bra för den. T.ex. skapa förståelse för varifrån maten kommer, spendera tid i naturen etc.

Gillar samarbeten utanför skolan, där man får in experter, det blir mer verkligt!

Verktyg för forskare, ofta pratar och skriver man för vetenskapligt för det är det som man är van med

När man pratar om t.ex. Klimatförändringen. Försök hitta ett gemensamt intresse eller värde och bind ihop det med klimatförändringen istället för att presentera mera data. T.ex. diskutera hur klimatförändringen kommer påverka fisket med en fiskeintresserad

Fokusera på att nå och engagera de som inte normalt nås.

Idégenerering (blad 3).

Klicka på en post-it för att skriva. En idé per post-it.

Vi har startat ett instagramkonto (för alla) men tänkt som 'staffettkonto' för gymnasieelever av gymnasieelever. Följ oss gärna @vatten2030 Tanken är att lyfta hållbarhet och agenda2030 med fokus på vatten (fast det är rätt nytt och inte riktigt snurr på än)

Hands on är det bästa sättet att skapa intresse

Samverka med forskare och andra aktörer som utvecklar lösningar på problemen och låta eleverna medverka.

Ett nytt publikt akvarium som leder till mer havs-medvetenhet i samhället :)

Erfarenheter/tips och förslag

Erfarenheter / tips:

Tycker idén om en lista på enkla saker man kan göra för förändring var bra!

Förslag:

Utifrån klass, hjälpas åt att göra en lista, tex
Skicka ett vykort till politiker
Måla en bild av sin upplevelse- ordna en utställning
Samla skräp, skapa något av det
Inspirera till återvinning
Reflektera över inköp utifrån klimatperspektiv
Skriva en insändare

Erfarenheter / tips:

En lista på enkla saker man kan göra är bra

Tänk igen redan under utformningen av ett projekt hur man kan hantera oro.

Alltid svårt att jobba med saker man har liten kunskap om, fortbildning om oro, engagemang är bra.

Förslag:

-Skaffa sig kunskap utanför det naturvetenskapliga, varför går omställning långsamt
-Bjuda in externa talare
-Djur och natur ska vara kul, tänk igenom när ska man undvika att prata om miljöproblem?

Erfarenheter / tips:

Först skapa intresse hos eleverna, gåna genom hands on i närmiljö, sedan att de får en möjlighet att göra en liten enkel förändring som projekt, följ upp, sedan går det lättare att utöka när de ser att det är möjligt med förändring. Alla vill innerst inne men vet inte hur de ska börja..

Förslag:

Skapa intresse och "börjar"
Ex. undersökning av uppvärmning pH vattenlevande organismer, sedan en hemuggigt där individen kan bidra för att rädda dessa organismer. Ta upp hjältedådet, eleverna växer och vill göra mer..

Erfarenheter / tips:

Inte specifikt vattenfrågor, men på tema Hållbar utveckling/ fortbildning för pedagoger: Se filmen "00-tal barn" på vimeo, där en tonåring pratar med sin mamma i ett fiktivt framtidsscenario där samhället har genomgått en kollaps. Tar upp många bra perspektiv: miljö, ekonomi och social hållbarhet. Låt pedagogerna prata av sig om vad de tycker är viktigt. Sen får de massvis av konkreta tips på vad de kan göra i sin verksamhet, tips på material o.s.v.

Förslag:

Göra på liknande sätt, kanske med utgångspunkt i en film om havets/ vattnets olika komplexa utmaningar och därefter ge tid för samtal och konkreta tips/ prova olika övningar. Borde funka på även andra grupper av människor... Tänker att det viktiga är att var och en först får fundera på/ känna inför problemen och vad de tycker är viktigt innan de får idéerna.

Erfarenheter / tips:

Var med som besättning på Naturskyddsföreningens havskampanj i Östersjön för länge sen. Akvarier lockade till möte med folk i gästhamnar och på kajer. Turer med t ex bottenhugg för att studera livet på botten och i havet direkt tillsammans med allmänhet och politiker och lokal press. Bra möten och diskussioner.

Förslag:

Flytande turnerande naturskolor/skepp i samarbete med t ex naturum runt kusterna och i de stora sjöarna skulle kunna göra liknande/detsamma för både skolor och allmänhet.

Erfarenheter / tips: Viktigt att låta barn och unga komma till tals, att de får göra sin röst hörd. Unga är så fyllda med ideal, tankar och känslor. Många av dem kan så mycket mer än den generella vuxna. Vi måste våga prata om utmaningarna och stärka lärare.

Förslag: Att sitta ned med barn och låta dem prata om hur de känner. Äldre ungdomar kan använda rollspel. Fick ett förslag av Fenomenalen på Gotland om att använda en dataalgoritm i bild till att symbolisera hur olika frågeställningar tar form. Svårt att förklara i text:)

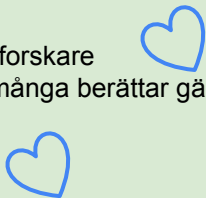
Erfarenheter/tips och förslag (blad 2)

Erfarenheter / tips:

Om samarbete med forskare, här i Kustlaboratoriet SLU kommer det skolgrupper och vår personal går även till skolor mm och pratar. Vi tar även prao elever mm

Förslag:

Ta direkt kontakt med forskare /forskningsinstanser, många berättar gärna om sin forskning

Erfarenheter / tips:

Skapa egna upplevelser av livet i vattnet. Ge människor möjligheter att personligen lära känna livsformerna som finns under ytan genom att tillsammans fånga in dem och ge dem ett namn.

Förslag:

Erfarenheter / tips:

Universitet träffar ungdomar (gymnasielever) - presenterar/diskuterar problem, lösningar, tips med inspiration om vad en kan göra

Förslag:

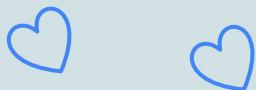

Erfarenheter / tips:

Ha temadagar kring havet för allmänheten. Träffas i ett naturreservat.

Förslag:

Visa utmaningar som det finns förslag till hur man minskar den negativa påverkan på. Kan man göra saker som enskild? Och vad måste man påverka samhället att göra!

Erfarenheter / tips:

Samarbeta med lokala företag. De vill ofta GÖRA saker och vara en positiv kraft, men lyckas inte alltid själva hitta vägen framåt.

Förslag:

Skapa en idé och exempelsamling på hur man kan jobba med engagemang kring vatten för olika målgrupper.

Erfarenheter / tips:

Saker alla kan göra för övergödning

Förslag:

Fixa avloppssystemet hemma eller på stugan (vuxna husägare)
Kolla hur man gödslar sin trädgård och vart hamnar vattnet från min tomt (vuxna husägare)
Inte släppa några tvättmedel i eller i närheten till vattnet, inte tvätta sig eller mattor osv i naturvatten
Inte kissa i vatten när man simmar ("jag kissar inte i Östersjön")

Erfarenheter/tips och förslag (blad 3)

Erfarenheter / tips:

Har utfört ett klimatspel med olika familjer för att visa vad de kan göra för att minska på deras GHG utsläpp. Spelet bestod av över 60 olika handlingar och familjen skulle rangera dem från 1-5 hur villiga de är att utföra dem, både stora och små handlingar. Ett roligt (men tidskrävande) sätt att visa vad man kan göra i vardagen, och vad det har för inverkan.

Förslag: skapa något liknande spel för vattenfrågor

Erfarenheter / tips:

Ordna kurser/workshops om hur man kan laga "skräpfisk" som t.ex. Brax till en god måltid. Eller andra vattenväxter/djur som inte kommer till användning för att vi inte vet hur vi bäst ska använda dem och vad man kan göra.

Förslag:

Erfarenheter / tips:

Jag var med på fartyget Clearwater i USA en vecka som volontär, en fantastisk upplevelse

Förslag:

att göra en lista på de fartyg som redan finns i Sverige o som jobbar på liknande sätt, Såg en postit med exempel här.

Erfarenheter / tips:

Vattenråd är en bra mötesplats men kan bli begränsande beroende på hur man vill arbeta. Exempel på detta är när vattenråd har föreningsform med medlemsavgifter mm. Mycket resurser går åt till att hålla igång själva föreningen.

Förslag:

Skapa lösa nätverk som inte är tänkta att fungera i all framtid. Ta vara på tillfälligt engagemang!

Erfarenheter / tips:

Använd er av Blåmusslan i Göteborg, ni som undervisar i Göteborgsområdet!

Förslag:

Erfarenheter / tips: Interaktivitet/hands-on aktiviteter för elever/besökare är viktigt

Förslag: Stationer där elever/besökare mäter och utforskar havet på olika sätt. Mäta salthalt/pH/siktdjup/olika skal från stranden m.m. Till exempel två olika vatten med olika pH, kopplat till bilder av friskt vs dött korallrev.

Erfarenheter/tips och förslag (blad 4)

Erfarenheter / tips:

Samverka med organisationer utanför "vattenområdet". Vi har testat att göra skräpkonst från resultatet av strandstädning.

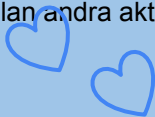
Förslag:

Kontakta lokala konstnärer, fritidsgården, osv.

Erfarenheter / tips:

När det gäller äldre så är min erfarenhet att de måste få se och testa på i verkligheten. Antingen att ta sig ut i naturen och göra något konkret.

Samarbeten mellan andra aktörer utanför skolan.

Förslag:

Ut till haven eller sjöarna och gör undersökningar om hur vattnen mår. Hitta samarbetspartners och gör projekt ihop.

Erfarenheter / tips:

Fisktema i barnens skola (Öregrunds skola). De har haft fisk med i alla ämnen och lektioner. Läst om fisk, ritat fisk, pysslat fisk osv. Personal från Kustlaboratoriet har besökt.

Förslag:

Erfarenheter / tips:

Förslag:

Erfarenheter / tips:

Förslag:

Erfarenheter / tips:

Förslag:

Slutsatser. Hur kan vi jobba framåt? Vad behöver vi och vad saknas?

Hur kan vi jobba framåt?

- Vikten att få med sig lärare, politiker, journalister. Inropa mod och självförtroende. Erbjud utbildning.
- Olika tema, t ex fisktema, man arbetar med ett tema i flera olika ämnen.
- Helhetsprojekt, t ex följa med på skepp, där man undervisar och kan vara volontär som skolklasser får besöka. Vad finns det för initiativ redan? Kan man samla de på en plattform?

Tipsar om Grönflagg (verktyg för hållbar utveckling)

Vad behöver vi och vad saknas?

- Finns många bra förslag och initiativ redan, efterfrågar en plattform med färdigt material, lista med kategorier kanske även utefter ålder.
- Lärare är ofta väldigt själva i sitt arbete, utan stöd från ledningen är det svårt att få in de här frågorna.
- Fortbildning om hållbar utveckling, stor efterfrågan, hur kan man jobba? Bra med extern personal.